

Inhoud

1	Inleiding	1
2	Klimaat en atmosfeer	9
2.1	De atmosfeer	9
2.2	Klimaat en klimaatindeling	12
2.3	Het klimaat van Nederland	14
2.4	Lokale klimaten	20
3	Geologie, geomorfologie en reliëf	21
3.1	Geologie	21
3.1.1	Geologische structuur	21
3.1.2	Het materiaal aan het aardoppervlak	21
3.2	Geomorfologie en reliëf	26
3.2.1	De vormen aan het aardoppervlak	26
3.2.2	Huidige processen	35
4	Water	37
4.1	Waterhuishouding	37
4.2	Waterbalans van Nederland	39
4.3	Rivieren	39
4.3.1	De grote rivieren	39
4.3.2	De kleine rivieren	42
4.3.3	Samenstelling van het rivierwater	42
4.4	Infiltratie	45
4.4.1	Bodemwater	45
4.4.2	Samenstelling van het grondwater	48
4.4.3	Meren	52
4.4.4	Kwel en bronwater	54
4.4.5	Afwatering	56
4.4.6	Polders en droogmakerijen	57
4.5	Noordzee	59
4.5.1	Verziltling	61
5	Bodem	63
5.1	Bodemvormende factoren	65
5.2	Horizontbenaming	67
5.3	Bodemvormende processen	70
5.4	Geogenetische en pedogenetische classificatiesystemen	76
5.4.1	Bodemkaarten van Nederland met een geogenetische grondslag	78
5.4.2	Het Systeem van Bodemclassificatie voor Nederland	83
5.4.3	Bodemkaarten van Nederland met een pedogenetische inslag	89

6	De mens in het landschap	101
6.1	Bewoningsgeschiedenis	101
6.1.1	Prehistorie	101
6.1.2	Romeinse tijd	109
6.1.3	Middeleeuwen	111
6.1.4	De Nieuwe Tijd	118
6.2	Landgebruik	119
6.3	Wegen, waterwegen, spoorwegen	126
6.4	Nederzettingen en verkaveling	128
6.5	Agrarische cultuurlandschapstypen	138
6.6	Overige elementen van het cultuurlandschap	141
6.6.1	Lijnvormige beplantingen	141
6.6.2	Niet-lineaire elementen	143
6.6.3	Niet-levende elementen	145
6.7	Steden	148
7	Het Zuid-Limburgse lössgebied	151
7.1	Geologie, geomorfologie en reliëf	151
7.2	Water en bodem	158
7.3	De mens in het landschap	165
8	Het zandlandschap	167
8.1	Het zuidelijk zandgebied	167
8.1.1	Geologie, geomorfologie en reliëf	167
8.1.2	Water en bodem	171
8.1.3	De mens in het landschap	176
8.2	Het Midden-Nederlandse zandgebied	180
8.2.1	Geologie, geomorfologie en reliëf	180
8.2.2	Water en bodem	187
8.2.3	De mens in het landschap	191
8.3	Het oostelijk zandgebied	193
8.3.1	Geologie, geomorfologie en reliëf	193
8.3.2	Water en bodem	199
8.3.3	De mens in het landschap	201
8.4	Het noordelijk zandgebied	203
8.4.1	Geologie, geomorfologie en reliëf	203
8.4.2	Water en bodem	211
8.4.3	De mens in het landschap	216
9	Het rivierenlandschap	223
9.1	Geologie, geomorfologie en reliëf	223
9.2	Water en bodem	233
9.3	De mens in het landschap	239
10	Het veenlandschap	251
10.1	Het westelijk veengebied	251
10.1.1	Geologie, geomorfologie en reliëf	251
10.1.2	Water en bodem	260
10.1.3	De mens in het landschap	268

10.2	Het noordelijk veengebied	282
10.2.1	Geologie, geomorfologie en reliëf	282
10.2.2	Water en bodem	285
10.2.3	De mens in het landschap	286
11	Het zeeleilandschap	289
11.1	Het zuidwestelijk zeeleigebied	289
11.1.1	Geologie, geomorfologie en reliëf	289
11.1.2	Water en bodem	299
11.1.3	De mens in het landschap	304
11.2	Het noordelijk zeeleigebied	306
11.2.1	Geologie, geomorfologie en reliëf	306
11.2.2	Water en bodem	317
11.2.3	De mens in het landschap	320
11.3	Afsluiting van zee-armen; de Deltawerken	324
12	Het kustlandschap	327
12.1	Het Zuiderzeegebied	327
12.1.1	Geologie, geomorfologie en reliëf	327
12.1.2	Water en bodem	331
12.1.3	De mens in het landschap	335
12.2	Het waddengebied	335
12.2.1	Geologie, geomorfologie en reliëf	335
12.2.2	Huidige processen	336
12.3	Het duingebied	340
12.3.1	Geologie, geomorfologie en reliëf	340
12.3.2	Water en bodem	345
12.3.3	De mens in het landschap	350
Appendix 1	Verklaring van de namen in het systeem van bodemclassificatie voor Nederland	353
Appendix 2	Schema van het classificatiesysteem van de bodemkaart van Nederland, schaal 1:50.000	358
Appendix 3	Namen	359
Literatuur		363
Index		375